

Előfizetés ár
 Helyi előfizetés: 3 hónap 4 fillér
 Külföldi előfizetés: 3 hónap 7 fillér
 Helyi előfizetés: 3 hónap 3 fillér
 Külföldi előfizetés: 3 hónap 7 fillér

KECSKEMÉTI LAPOK

Megjelen minden nap
 hétfő és
 ünnepnapon nap kiötlésével

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

A lap szerkesztési és anyagi részére vonatkozó összes dolgok a szerkesztőség és kiadóhatalma intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollóczy János.** Telefonszám: 141. Lapfoglalós: a Nyomdászszövetkezeti Társaság.

A magyar polgár

titokban talán gondolkozik, titokban talán merész is, titokban kezét gyakran ököbe szorítja, de óvatosan elrejtja a zsebében, titokban lázong a lelke a sok brutalitáson, amellyel az igazságot, az emberi egyenlőséget és a szabadságot arcucsapják, nyíltan azonban meghajlik a hatalom előtt, bizalmat szavaz a kormánynak s diszpolgári oklevelet szállít Tisza Istvánnak.

A feudalizmus, a klérus s a munkásság is nagyszerűen szervezve van s e szervezethez adja meg számukra az erőt, csak a városi polgárság nincs szervezve. A munkapárt ugyan választások előtt szervezi a maga szavazatait. De ez csak nem a polgárság szervezkedése?

A magyar polgárság, a városi polgárság az ország legelnyomottabb rétege. Ez az országrész reprezentálja a huszadik századot, ez az országrész teszi ki a nyugati értelemben vett Magyarországot, a kultúra, a haladás minden terhe és költsége őt terheli s apró mágnáskreaturák, a polgári érdekekkel ellentétes érdekű földbirtokosok és a birtokosok ügyészei ülnek bent a parlamentben, mint a magyar polgárság reprezentánsai és képviselői. A polgári osztály gyávasága, kishitűsége és szervezhetlensége az oka annak, hogy ezek szemben még ő van lekötelve, még neki kell hizelegnie.

A polgári radikális párt ha megtudja csinálni a polgárság szervezését, már nagyon sokat csinált. Megcsinálja az öntudatos Magyarországot.

Az Alföld problémái.

A tudományos kutatás nehézsége. — Lóczy Lajos, Cholnoky Jenő és Szontagh Tamás nyilatkozata.

A Magyarország utolsó számából vesszük át a következő, bennünket közelről érdeklő cikket:

A Balaton-Bizottság kutató munkájának nagyérdékű eredményével kapcsolatosan fölvetődött a Magyar Alföld tudományos kutatásának eszméje is. Kévéssel azután a legilletékesebb tudósokból meg is alakult az Alföldi Bizottság, mely azt tűzte ki céljául, hogy az *Alföld összes természet-tudományi és gazdasági viszonyait kikütsassa és megismertesse.* A kutató bizottság tudományos törekvése tehát megbecsülhetetlen gyakorlati értéket is jelent Magyarországnak. Munkájának jelentősége annál is inkább nagyfontosságú, mert az aranykalászkokat termő rónát nagy veszély fenyegeti. A kiszáradás, mely különösen a Tisza és az Alduna szabályozása következtében a folyók lecsapolása óta hatalmasodott el a magyar Alföldön, továbbá a földrengés veszedelme is.

Ha az Alföldi Bizottságnak sikerülni fog a talajvíz-állások pontos megfigyelésével a szárazság körülményeire nézve fontos adatokat szereznie, vagy a földrengések fészkeit kipuhatolni, akkor elképzelhetetlenül nagy eredményeket várhatunk áldásos munkájától. De ha az Alföldi Bizottság legutóbbi jelentését olvassuk, szinte kétséget

fűzünk az eredményhez, mert abból kitűnik, hogy a társaságnak nincs elegendő anyagi ereje az Alföld kutatásának költséges munkájához s a munkát gyors befejezéséhez. A mult évben mindössze három-ezerkilencszázhusz korona érkezett be tizen-négy hatóságától az Alföldi Bizottság céljaira. Sem a kormány, sem a többi vármegyék és városok, sem a nagy pénzintézetek nem járulnak hozzá, hogy a saját gazdasági érdekeiket is érintő ügyet anyagiakban támogassák.

Az Alföldi Bizottság tudományos kutatásának, jelentőségének ismertetésére felkértük a legilletékesebb tudósokat, akik az alábbiakban világították meg a bizottság munkájának törekvését.

Első sorban Lóczy Lajos dr. egyetemi tanárt, az Alföldi Bizottság elnökét kerestük föl. A kiváló tudós a következőket mondta munkatársunknak:

— Az alföldi bizottság feladata az Alföld összes természet-tudományi, társadalmi és gazdasági viszonyainak pontos megvilágítása tudományos és gyakorlati célból. A kutatásokat teljesen a Balaton kutatásának mintájára vezettjük, s jóformán csak most kezdjük meg, s így, sajnos, egyelőre még eredményről nem igen számolhatunk be. A földtani intézet az Alföld határának minden egyes részén újabb geológiai felvételeket eszközöl, tudományos, gazdasági és technikai célokból, valamint a talajhőmérsékleti vizsgálatokat is megkezdtek már.

Természetesen a kutató bizottság programjába vette az Alföldön sűrűn előfordult földrengések okainak megállapítását is. És ez a fázis valószínűleg nem lesz meddő, mert a földrengések irányából, erejéből és helyzetéből meg lehet állapítani az okokat és ami a legfontosabb: a földrengés fészkeit. Ha mindezeket meg tudjuk

Életem és pályám.

Írta: **Lechner Ödön.**

Budapestben születtem. Atyám előkei városi tisztviselő volt. Annak idején ez volt egyetlen foglalkozása annak a polgárnak, aki tartott magáról valamit. Nagyatyám alelnöke volt a városi Szépészeti bizottságnak (elnöke a Palatinus volt); aláírása nélkül nem adtak ki építési engedélyt.

Atyám később örökség útján egy tégla-gyár birtokába jutott és ezután csaknem kizárólag ennek a vezetésével foglalkozott. Ebben a gyárban már kora gyermekkoromban megismertem az agyag kezelését és szerettem meg a kerámia technikáit. Mert ebben a gyárban nemcsak közönséges tégla-kat készítettek, hanem finomabb kerámikus termékeket is, így valamennyi terrakottát és Ferstel, bécsi építész tervei alapján fényezett majolikákat a budapesti zsinagóga részére. Akkor és azóta, vezetésem alatt többféle kerámikus kísérletet folytattak a gyárban és úgy tetszik, hogy fiatalságomnak ez a foglalatosságá döntő hatással volt egész későbbi tevékenységemre, mert a kerámia iránt érzett szeretetemet egész életemben megtartottam.

Iskoláimat — a reált és politechnikumot — Budapestben végeztem, azután Berlinbe mentem, ahol három évet töltöttem a Schinkel-akadémián. Wallot Pál, Kaiser, Grossheim, Licht Hugó és mások voltak iskolatársaim. Az akadémiából természetesen mint a klasszikus iskola hívője

kerültem ki és tanulmányaim tökéletesítése céljából még egy esztendő Olaszországban kóboroltam. Közben, 21 éves koromban megnősültem s olaszországi utamat már fiatal feleségemmel tettem meg, aki különösen finom művészi ösztönével és nagy műveltségével nagy hatással volt művészi fejlődéseimre. Ezután visszatértem Budapestre, hol mint önálló műépítész teledtem le és néhány házat építettem olasz reneszánszban, amelyeken azonban könnyen felismerhető a német iskola és bizonyos fiatalos túlzás a tagozásban. Ebben az időben egy vaspavillont építettem a városligetben, mely akkor egyetlen volt a magamemében és olyan tipust teremtett, melyet akkor több enciklopédia is ismertetett. Mint-hogy a pavillon később kicsinek mutatkozott, lebontották és nagyobbat építettek a helyére. Kár érte! Én legalább sajnálom, mert még ma is olyan sikerült műnek tartom, hogy sok korábbi és későbbi művem elé helyezem.

Közben a sorsom elég jól fordult és már egész szép pozíciót teremtettem magamnak. Ez azonban még megközelítőleg sem elégitette ki ambícióimat.

Távolí ideálként lebegett előttem a nemzeti magyar stílus megteremtése. Nem én voltam az első, akit ez az eszme megragadott. Elődeim és kartársaim mind foglalkoztak azzal. Ybl, Weber, Hild, Pollak állandóan vitatkoztak e tárgy fölött. Azonban mindnyájan arra az eredményre jutottak, hogy lehetetlenség magyar stílusban építeni, merthogy magyar stílus azelőtt sem

volt. Az ilyen megállapítások teljesen érthetőek az olyan korban és olyan emberektől, akik az építészetet mintalpok nélkül elképzelni sem tudták.

Feszelt volt az egyetlen, akit művészi fantázia tulragadott ezeken a korlátokon és aki a pesti Vigadó építésénél mégis megkísérelte, hogy az akkor szokásos építési módba egy-egy magyar »árnyalatot« keverjen.

Egyre jobban elhatalmasodott fölöttem a gondolat, hogy — amennyiben a sikerben reménykedhetünk — az eddigi stílusok egyikét sem tarthatjuk meg: mert hiszen egyetlen stílus sem volt meg minden idő óta, mindegyiknek kezdődnie kellett egyszer és így nem lehetetlenség, hogy egy magyar stílus kezdetét és felvirágzását is megéljük.

És ekkor segítséget keresve, a francia kulturához fordultam. Itt reméltem, hogy közelebbről is megfigyelhetem az alkalmat, ahogyan az ilyen új stílusok tulajdonképpen »csinálódtak«. Ekkor 27 éves voltam. Lelki kinótló győtorve, fiatal feleségem elvesztén a legbensőbbben eltalálva, tarthatatlanná lett budapesti tartózkodásom. Elhagyva pozíciómat, minden anyagi előnyömet feláldozva menekültem Párisba. A véletlen segítségemre volt. Megismerkedtem Clement Parent-nal, aki akkor nagyon tekintélyes művész volt.

Az öreg ur nagy intelligenciája ember volt. aki főként régi kastélyok restaurálásával foglalkozott. Itt ismerkedtem meg a stílusok — gótika és renaissance — ke-

világítani, akkor meglesz a gyakorlati haszna, amennyiben az Alföld lakóit tájékoztatni tudjuk a veszélyes helyekről.

A földrendések okainak felderítésére szükséges volna az Alföldön egy pár mélyfúrás eszközöltetni. Ugyan van ott már mintegy háromezer artézi kut, de ezek nem elegendően mélyek. Már pedig az altalaj megismeréséhez legalább is kétezer méteres mélyfúrások kellenek. Szerintem egyelőre legalább csak egy ilyen mélyfúrás kellene végezni, hogy az eredmény valamennyire elérhető legyen. Sajnos azonban, ezeket a kívánatos munkálatokat nem lehet végrehajtani, amennyiben roppant költségesek. Egy ilyen mélyfúrás az Alföldön már tervezet is, de az eszközöse milliós költségeket irányzott elő s így le kellett mondani arról, mert ezt a hatalmas pénzaldozatot nem bírták meghozni. Egyelőre pedig még kilátás sincs arra, hogy ezeket a költségeket fedezhessék.

Az alföldi bizottságnak ez idő szerint a költséges munkálatokra egyébként sincs pénze. Az állam ugyan ezekre a kutatásokra előirányozott évi tízezer korona segítséget, de ez az összeg még le van kötve a balatoni bizottságnak. Ha a balatoni kutatásokat befejeztük, akkor mindenesetre ez a tekintélyes összeg fölszabadul s akkor az alföldi bizottság segítségére szolgál. De, ismétlem, ezt az összeget csak akkor kapjuk meg, ha a balatoni kutatásokat befejeztük. Addig természetesen meg kell elégedni a különböző intézetek és hatóságok anyagi támogatásával. Hogy ez mennyi, arról biztos adatokkal csak Cholnoky Jenő tud szolgálni, amennyiben ő az adminisztratív elnöke a bizottságnak. Annnyit azonban tudok, hogy ez az anyagi erő még egyelőre nem nagy, de mindenesetre szaporodik évről-évre s ez biztosítékot nyújt arra, hogy a kutatásokat simán végezhetjük. Az alföldi bizottság munkája legalább is eltart husz-huszonöt évig s ezen időközben gyarapodhatik a pénzkielés s így van remény arra — ha majd az állami segítség is fölszabadul, — hogy a költségek fedezésére lesz elég pénzünk. — Dr. Cholnoky Jenő és Szontagh Tamás nyilatkozatait legközelebbi számunkban közöljük.

— **Választmányi ülés.** A Kac. csütörtökön d. u. 5-kor választmányi ülést tart a régi kollégiumban levő helyiségében. Az ülés tárgya a pályáépítés, a disztorna elszámolása, tagfelvételek és esetleges indítványok képezik.

resztzésével, ami önkéntlenül is azt a gondolatot keltette bennem, hogy valamilyen keresztzéssel nem lehetne-e az új stílus alapját is megtalálni... Ettől a gondolatától és kívánságtól eltelten tértem vissza Budapestre. Az akkor épített Thonet-ház és az Államvasutak nyugdíjintézetének palotája ennek a keresztzési kísérletnek az eredményei. Nemsokára azonban be kellett látnom, hogy a két irány nem türi egymást. A magyar népművészet primitív nyersességét nehezen lehet a rafináltan finomult francia kultúrával párosítani.

Ezért fordultam érdeklődéssel az angol architektúra felé, mely különösen vidéki házaiban (country-houses) és cottages-okban sokat megtartott földszagából és vidéki egyszerűségéből. Rövid angliai utam hatása alatt keletkezett a kecskeméti városház, mely ezt az átmeneti irányzatot, talán csak egy kicsit előrehaladottabb stádiumban képviseli, mint korábbi műveim.

Második és sokkal hosszabb tanulmányutam Angliában már sokkal mélyebben nyomokat hagyott bennem. Érdeklődésem főként az angol gyarmati építkezés kötötte le. Mert felínt, hogy az angolok, amikor az indiai gyarmatokon építettek valamit, tényleg arra törekedtek, hogy alkalmazkodjanak a bennszülöttek izléséhez és ugyszólván indiai stílusban építsenek. Ha az az angol nép, mely oly nagy kultúrával bír, nem vetette meg, hogy gyarmatainak aránylag kisebb kultúrája után kutasson, az lehetőleg elsajátítsa, tudásával egyesítse, mennyivel inkább kötelességünk nekünk,

Iskolai zászlóaljok ünnepélye.

A kecskeméti közs. tanítótestület a »Népiskolai zászlóaljok« bemutatására f. évi június 18-án, csütörtökön d. u. 4 órakor a III. ker. iskola udvarában *díjlövésssel egybekötött tornavizsgálatot* rendez, melyre az érdeklődőket uszettel meghívja a közs. tanítótestület.

Tárgysorozat:

1. Az iskolai századok felvonulása.
2. »Hymnus«. Éneklék az összes növendékek. Vezeti Révay László közs. tanító.
3. A zászlóaljok együttes fegyverfogási gyakorlatai.
4. Az osztályok külön gyakorlatai.
5. Célbalövés bemutatása. (Díjlövés.)

Vezetik a IV., V. és VI-ik osztályu tanítók. A tüzfegyelmet ellenőrzi Balogh Dénes szerv. biz. elnök.

6. Díjak kiosztása a polgári, esetleg katonai tagokból álló bírálóbizottság határozata alapján.

7. Zárókérdul a »Szózat.« Éneklék a tanulók.

Bejárat a lovarda felőli vaskapun.

Kedvezőtlen idő esetén a vizsgálat június 21-én, vasárnap d. u. 4 órakor lesz.

Kik pályáztak az új kórház építésére?

Az új városi kórház építési költségvetésének beadási határideje lejárt s azokat tegnap délelőtt felbontották. A városi tanácshoz *összesen husz pályázat érkezett be*, amelyek közül 6 öszmunkákra, 14 pedig az egyes munkacsoprtokra adatott be. A nagyszabású építkezések teljesítésére budapesti cégek pályáztak a legnagyobb számmal, míg helyi ajánlat négy érkezett be. A felbontott költségvetéseket átszámítás és revidiálás végett átadták a mérnöki hivatalnak, amelynek megtörténte után a tanács fog dönteni a pályázatok felett. Hogy melyek az olcsóbb ajánlatok, azt ezidőszent még tudni nem lehet s azt majd a mérnöki hivatal árszámítása fogja kimutatni, az azonban előre is látható, hogy az *előírányzattal szemben 8-10 százalékos ármegtakarítás mutathozik.*

Pályázataikat a következők adták be:

Összmunkákra:

1. Bleier és Scheiber Mihály.
2. Fonagy Béla mérnök, Budapest.

magyaroknak, hogy a saját népművészetét tanulmányozzuk és azt a mi általános európai kultúránkkal egybeolvasszuk.

A magyar népművészet tanulmányozása mutatta meg nekem az utat az ázsiai népek művészetéhez... és ezeknek a tanulmányoknak a hatása alatt keletkezett az Iparművészeti Múzeum. Ennek a megvalósítása közben merült fel bennem az anyag problémája, — végül is a kerámia, a színes majolika mellett döntöttem.

A mi országunkban eddig nem találtak olyan követ, melyet konstruktív anyagként alkalmazni lehetett volna és a legnagyobb, nagyjában magyar részén az országban, a nagy Alföldön, a kőtömböket legfőljebb, ha a nevük után ismerik. A szállítás rendkívüli költségeket okoz. Másrészt a kerámia régi tradíció a népnél és így a szükséges építési anyag mindenhol könnyen beszerezhető.

Az építészetnek önmagából, az épületből és az építészből kell kifejlődni. Az épületet konstruálni kell, ahogyan azt a modern életkörülmények követelik és úgy kell formálni, ahogyan az a modern konstrukciónak és az alkalmazott anyag természetének megfelelőleg lehetséges. Ezen az uton sikerült magamat a tradíciók bilincseitől megszabadítani.

Amint eddig csináltam, éppenséggel nem tökéletesen egész. Ellenkezőleg minden csak kísérlet és minden együtt csak *abc* ahhoz a formanyelvhez, amelyben egy későbbi utód, egy áldott művész hivatott a képzőművészet himnusát és ódáját meg-

3. Polacsek és Epstein, Budapest.

4. Beck Alajos, Budapest.

5. *Iff. Gulyás János, Kecskemét.*

6. *Zaboretzky Ferenc, Kecskemét.*

Munkacsoprtokra:

7. *Zaboretzky Ferenc, Kecskemét.*

8. Knut Károly, Bpest.

9. Magyar Fűtési és Szellőztetési Vállalat, Bpest.

10. Körting B. és E., Bpest.

11. Harelang Antal, Bpest.

12. Bene és Wein, Bpest.

13. Schember és Fiai, Bpest.

14. Wertheim F. és Tsa, Bpest.

15. Rella N. és Unokaöccse, Bpest.

16. Laufer József, Bpest.

17. Magyar Gáz és Izzófény Rt., Bpest.

18. Magyar Csillár és Fényárugyár Rt. Budapest.

19. *Higiea Berendezési Rt., Kecskemét.*

20. *Kellermann Bernát, Kecskemét.*

Gazdáink tanulmányuton.

Tegnap hajnalban indult el a Kecskeméti Gazdasági Egyesület mintegy 40 főből álló küldöttsége a temesvári gazdagylésre. A hétfői napot Szegeden töltötték s különösen a gazdaság körébe vágó dolgokat tanulmányozták a kecskemétiak, míg ma hajnalban Mezőhegyesre rándultak ki. Itt reggeliztek meg, s a délelőtti folyamán a ménesbirtokokat tekintették meg, míg a délután folyamán a cukor és kendergyártat fogják megismerlni. Este fél 7 órakor utaznak vissza Szegedre, ahonnan holnap reggel az 5 órai személyvonattal folytatják utójokat Temesvár felé. A gazdagylés színhelyére reggel 8 órakor érkeznek meg, a hol elszállásolják őket a »Metropol« szállodába. Fél 10 órakor részt vesznek a gazdagylésen, amelyet követni fog a közös ebéd a gyűlés színhelye mellett felállított óriási sátorban. Az ebéd mindössze két koronába kerül. A délutánt borkóstolással és Temesvár megtekintésével töltik el gazdáink. Csütörtökön résztvesznek a kecskemétiak az aldunai kétnapos kiránduláson, a honnan pénteken este térnek vissza Temesvárra. A gazdák szombat éjjel 2 órakor térnek haza a tanulmányutról.

teremteni. Ehhez azonban nem elég egy ember, ehhez egy egész generáció együttműködése szükséges.

Ezt az együttműködést megteremteni és megszervezni lenne még az egyetlen vágyam... A nemzeti művészet kifejlődése elengedhetetlen szüksége az olyan népek, mely a többi nemzetek versenyében elbukni nem akar. Ami néhány év előtt még sovinsztikus különködés volt, azt ma már nemzetek hasonló törekvése igazolta és szentesítette. Csak ezen az uton, csak a képzőművészet által tudjuk külön magyarságunkat, speciális kultúránkat a világ előtt dokumentálni, csakis úgy szolgálhatunk ennek az országnak, ha erősen kitartunk e törekvéseink mellett. Vajjon nem nagyobb érdemük-e Petőfinek és Aranyak, hogy a megvetett és az elegáns világ által már elfeledett parasztnyelvet választották költészetük kifejezéséül, ahelyett, hogy a sokkal fejlődöttebb és akkor használatos német, vagy latin nyelven irtak volna? És, ha mi most a nép elsűdett és megvetett formanyelvét ismét megtanulni és megtanítani akarjuk, nem szabad kételkednünk abban, hogy egyszer csak megvesszük az a Petőfi, aki legnemesebb érvényre fogja juttatni. Amit én és az én tanítványaim teremtettek, csak a kezdet kezdete. Amde a nemzetközi világverseny szükségessé teszi a nemzeti munka fokozását, a nemzeti sajtóság hangsúlyozását és ha az országot a művészi belátás és vágy nem is kényszerítene erre, kényszeríteni fogja az önfenntartási ösztöne.

NAPI HIREK.

Telefon 141.

Telefon 141.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1914. év. június hó 17., szerda. — Róm. kath.: Peregrin vt. — Protestáns: Rainer. — Görög-ország: 1914. év június hó 4., Metrofan. — Izraelita: 5674. év. Szivan 23. — Napok: 4 óra 03 perc. Napnyugta: 7 óra 58 perc. — Napblessz: 15 óra 55 perc. — Holdkelte 12 óra 30 perc, éjjel. — Holdnyugta 1 óra 54 perc, délután. — Újhold 23-án, 4 óra 33 perc délután.

Hőjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Melegebb, elvélve csapadék, zivatarok.

— **A zeneiskola felügyelő bizottságának ülése.** Ma tartotta a felügyelőbizottság ülését, melynek tárgya zenetanár választás volt. A zongoratanári állásra beérkezett pályázatok között a legmagasabb kvalifikációja Sisa Hedvignek, a pápai református nőnevelő intézet zenetanárának volt, kit a felügyelőbizottság egyhangúlag ajánlott a tanácsnak megválasztásra. A megdöntözték betöltésénél még folyik a vita.

— **Pusztai iskolák építése.** Az építészeti és mérnöki hivatal 6 új pusztai iskola építési terveit elkészítette s már a legközelebbi közgyűlésen tárgyalni fogják. Ugyancsak foglalkozik a mérnöki hivatal az új honvédlaktanya kibővítési terveivel is, melyet szintén a lehető legrövidebb idő alatt be fognak terjeszteni a városi közgyűlés elé.

— **Választási mozgalmak Ceglédén.** Ceglédén, ahol emberemlékeztől óta egyhangúlag választották meg a független párt jelöltjét, a munkapárt erősen dolgozik, hogy a választási küzdelmekben jelentős részt vehessen. Ezért a független párt jelöltje, gróf Károlyi Mihály ellen felépítette Kupa-Kovács Zsigmond nagykőrösi földbírtokost, aki a küldöttségileg megjelent ceglédi munkapárt meghívását el is fogadta.

— **A róm. kath. főgimnázium rajzkiállítás.** Ma nyílt meg a piarista gimnázium kiállítása, amely nem a szokott sablonos keretben mozog, hanem teret nyit a fényképezésnek és iparművészetnek is. A tornaterem máskor pusztá, fehér falait egészen beborítják az ifjú művészek munkái, amelyek között legnagyobb számmal a lapintartói való rajzolás van képviselve, de a 4 felsőosztály természet utáni rajzai sem szorulnak háttérbe, különösen kitűnnek: Kiss V., Dunszt VI., Szabó VII., Král VIII osztályú növendékek, kik egyforma biztonsággal kezelik a szentet és ceruzát és a közepiskolai nivót jóval felülmúlják. A tanulók színezésben való jártasságát mutatja a nagyszámu pasztell-, víz- és olajfestmény. Nem ismeretlen a közönség előtt az intézet egyik fiatal, de tehetséges növendéke, Král Ervin, kinek 15 vászna kifejtett technikát, jó színérzékét és nagy tehetséget árul el. Képei nemcsak természetességre, hanem bizonyos mértékű idealizálásra törekzenek. Örömmel látjuk a fiatal művész fokozatos fejlődését. A VII. osztályban rajzban és festésben egyaránt kiváló Szabó István. Szép képei vannak Széiner Ferencnek is. Kellemes meglepetésül szolgálnak az intézet szorgalmas amatőr fényképezésének modern munkái. Hivatásos fényképezők műveivel érnek fel Heel Hugó művészi és nagy szorgalommal tanuskodó diszkrét tónusú képei. Erős vetélytársa Heelnek a szép reményekre jogosító Gazsó Pál. Érdekes része a kiállításnak az iparművészeti munkák gyűjteménye (fáragas és festés, lombfűrészet, agyagmintázás), amelyben Bilcz György III. oszt. tanuló tűnik ki precíz munkáival. A kiállítás pompás rendezéséért Höchinger Miklóst, az intézet agilis rajz-tanárát illeti méltó dicséret.

— **A hatodik mesedélután.** A f. hó 20-iki mesedélutánra a mozgóképház igazgatósága — fáradtságot és áldozatot nem kímélve — lehozza *Bende Ödön fővárosi író*, a budapesti mesedélutánok megteremtőjét, aki ezek mintájára fogja rendezni a szombat délutáni mesedélutánt.

— **Meghívó.** A siketnémák áll. s. kecskeméti intézete folyó hó 20-án délelőtt 9 óratól 10 óráig tartja a növendékek évzáró vizsgáit, amelyre az intézet igazgatósága azutón is tisztelettel meghívja a nagyérdemű közönséget. — A leány növendékek kézi-, a fiú növendékek fa- és agyag-kézgyűességi munkái és az összes növendékek rajzai f. hó 18., 19. és 20-án délelőtt 9 óratól 12 óráig lesznek az intézet rajztermében kiállítva, amelyek ugyanez alkalommal előállításán eladásra bocsájtának. A növendékek vizsgálói, nem mint eddig szokott a nagyteremben, hanem a megfelelő osztályokban lesznek. A kézügyességi munkák és rajzok bár még a vizsga napján f. hó 20-án is megtekinthetők, de hogy a szebb darabok inkább az intézet jövőjei kezeibe jussanak, mint idegenekébe, a f. hó 18. vagyis 19-én való megtekintés ajánlatosabb.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kecskeméti szakirányú iparostanonciskola tanulóinak tanév végi jutalmazására a Kecskeméti Gazdasági Egyesület 40 K-t, a kecskeméti kovács-iparosok 10 K-t, Szabó Kálmán rk. vallásoktató ur 12 darab könyvet, Komor Gyula könyvkereskedő ur 13 drb könyvet vőit szives adományozni, melyért ez uton mond hálás köszönetet az intézet igazgatóságára.

— **Katonák aratási szabadságolása.** A közös hadsereg és a honvédség csapatai most kapták meg a hadügyminiszternek és a honvédelmi miniszternek az aratási szabadságról szóló rendelkezését. A rendelkezés szerint minden földműveléssel foglalkozó és minden kisbirtokos katoná 21 napra szabadsághozható június 27-től kezdődőleg két turusban, úgy, hogy augusztus 8-ikára már minden szabadságholt katonának be kell vonulnia szolgálatára.

— **Május hó bűnősei.** A rendőrség bűnügyi osztályának vezetője, Füvessy Imre h. főkapitány május havi jelentéséből a következő közérdekű adatokat közöljük. Május hónap 78 bűneset, 3 öngyilkosság és 1 baleset hozatott a rendőrség tudomására, míg április hónap 97 bűneset, 2 öngyilkosság és 6 baleset fordult elő. Ekként a bűnesetek 19 esettel fogytak, az öngyilkosságok 1 esettel szaporodtak, a balesetek 5 esettel fogytak. Május hónap a bűnesetekből a belterületre 56, a külterületre 22 esik. Ezek közül május hónap lett elkövetve 61, míg 17 eset az előző időben követett el, de most hozatott a rendőrség tudomására. A 78 esetből a tettesek kipuhatoltak 48 esetben, míg 15 esetben kipuhatolhatók nem voltak, 15 eset nyomozás alatt maradt. Nyomozott még a rendőrség az előző időből nyomozó eljárás alatt marad 49 esetből, miből a tettesek 23 esetben kiderítettek, 10 esetben kideríthetők nem voltak, 16 eset nyomozás alatt maradt. Ezzel együtt nyomozás alatt maradt május hó végen 31 eset. A benyomozott esetekben 63 férfi és 41 nő vonatolt kérdőre, kik között rovott volt 21 egyén. Az elidegeníteti tárgyak értéke 4250 koronára rugott, előkerült 5045 korona érték.

— **II. Rákóczi Ferenc és a Jász-kunok.** Ez a címe annak a gazdag történelmi adatokkal rendelkező, minden tekintetben pragmatikus történelmi tanulmányának, amelynek szerzője Révfi Lajos jász-dózsai tanító. A könyv részletesen, a források alapos tanulmányozására valló adathalmazokkal igen hűen tükrözteti vissza a dicsőséges fejedelemnek, II. Rákóczi Ferencnek harcait az osztrák uralkodóházzal és a köréje gyűlt hazaáruolókkal, egyben pedig fősíuit helyez arra, hogy a Jász-kunok szerepét előtérbe állítsa, mert tulajdonképpen az ő szerepök a kurucok szerepe, az ő győzelmük a kurucoké: két megsanyargatott rokon népnek a közös szenvedések alatt egyesült harca volt az annyira csufosan végződött szabadságharc. A könyv több helyen foglalkozik Alföldünk és különösen városunk szerepével is, ennél fogva különösen a kecskeméti előtt nagy érdeklődésre tarthat számot. A könyv a szerződel 1 koroná 20 fillérért kapható Jászdózsán.

— **Uzoda.** Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk a József-gőzmalom uzoda-fürdőjét, mely modern berendezésével, pontos, előzékeny kiszolgálásával megérdemli a pártfogást. Délelőtt nők, délután férfiak fürödhetnek, de hétfőn és pénteken délután 5 óratól nőknak s vasár- és ünnepnapokon egész nap férfiaknak áll rendelkezésére az uzoda. Méltányos áru ideny-, féléldény- és bérletjegyekkel a fürdő pénztár szolgál.

Bármilyen használt állapotban levő régi **csillárok teljesen újjá való átgalvanizálása** (szinezés) **jutányos árért eszközöztetnek Kellermann Bernát villanyfelszerelési és galvanoplastikai iparműhelyében, Luther-palota. Telefonszám: 67.**

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik feleldhetetlen kedves jó férjem, illetve édes jó atyánk: *Ballabás Imre* folyó hó 15-iki végítességétől megjelentek, részvétőkkel mélységes fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket.

Kecskemét, 1914. június 16.

Özv. Ballabás Imréné
és gyermekei.

Kecskemét Városi Mozgóképszínház

Letört gavallér. Érdekesítő küzdelme egy gazdag asszony kegyeinek és pénzének elnyeréséért, volna a helyesebb címe annak a drámának, melyet ma mutat be a Mozgóképház és melyet írja Georges Valdaque, «A folt» címre keresztelt. A mai rossz pénzvizonyok mellett utóvégre nem is lehet zokon venni, ha egy tönkrement «uracs» egy gazdag és szép asszony szívét meg is elnyerni igyekszik. Am a hogyan ezt Max Dorian a mai drámában szereplő eladósodott gavallér teszi — az már fürtelem. Hogy a sok adósság, a tönkremenség mi minden gaszára viszi rá az embert, ezt igen élethűen mutatja be a mai dráma, melyet azonban ennek dacára és preventív okulás céljából a nem eladósodott emberek is megnézhetnek.

A bábaasszony bűne.

Szabadszállás község lakossága borzalmasan sejtelmes esetről suttog. Egy rosszlelkű bábaasszony a rémmesék központja, akiről azt a súlyos vádat terjesztik, hogy egy négy családós, 32 éves anyának magzatát elhajtotta s az asszony behalt a műtétbe.

Az esetről tudósítónk a következő részleteket küldi:

Az elmúlt hét elején gyanus körülmények között meghalt *Ungos Sándorné*, egy szabadszállási gazdának 32 éves felesége. A csendőrségnek a gyanus halálözsról azonnal jelentést tettek s a nyomozást mindjárt be is vezették, míg a kecskeméti ügyészségtől Kérészi vizsgálóbíró és a törvénytörési orvosok jelentek meg a boncolás megejtése végett Szabadszállásán.

A boncolás azután kétséget kizárólag megállapította, hogy az asszony magzat-elhajtás miatt halt meg.

A nyomozó hatóság azonnal széleskörű nyomozást indított. A gyanu egy bábaasszonyra irányul, akit, amennyiben a sötét bűn reá bizonyosodnék, le fognak tartóztatni.

Anyakönyvi kivonat.

Június 16.

Születések. Butsik Ilona rk. Kone Margit rk. Balasa Pál rk. Dénes Ferenc rk. Egerszegi László ref. Nagy Mária rk. Bari Julianna rk. Gál Irén rk.

Halálozások. Ács Mária ref. 2 hónapos, Nagy Mihály rk. 61 éves, Nyirády Imre ref. 64 éves, Bényi Pál rk. 7 kónapos.

Házasságot kötöttek. Csáky László rk. és Örményi Mária rk., Holenda Pál rk. és Szabó Zsuzsanna ref., Kerekes Antal rk. és Iván Karolina ref., Kovács Gyula rk. és Csábi Terézia. rk.

Kecskemét Városi Mozgóképszínház.

A bpesti Uránia magy. tud. színház fiókja

Junius hó 16-án, kedden:

A folt, társadalmi dráma.

A kellemetlen vendég, vig

A sikerült lakoma, bohózat

Voseges hegység Gerard-
mer, színes természetes.

Előadások hétköznap 7-12, vasárnap 3-12 óráig

Telefon: 303.

Telefon: 303.

Piaci árjegyzék.

Junius 16.

Tiszta buza 100 kg.	26:50	27:—
Kétszer búza	21:80	22:—
Őzcs	18:20	18:60
Árpa	15:80	16:—
Zab	15:20	15:40
Kukorica	15:20	15:90
Köles	14:70	14:90
Krumpli	6:60	6:80
Széna	8:50	9:00
Szalma	2:50	3:—

Állat-piac.

Junius 16.

Sertés, hizott, fiatal, nehéz, 300—400 kilg.	1:22
Fiatal, közép, 220—300 kilogrammig	1:24
Fiatal, könnyű, 150—220 kilogrammig	1:26
Páronkint 45 kilg élet és 4% levonással.	
1. rendű, öreg, nehéz	1:20
II. rendű, öreg, nehéz	1:18
Öreg, ételsúlyban	1:20
Fiatal, ételsúlyban	—
Páronkint 50—60 kilg és 4% levonással.	
Birká 1 kg.	—
Borjú kilónként	—86
Bárány	—

Baromfi-piac.

Junius 16.

Hizott lud 1 kg.	—	—
Sovány lud párja	—	—
Idei sovány liba párja	8:—	11:—
Idei pecsenye liba 1 kg.	1:50	1:60
Hizott kacsá párja	4:40	6:80
Sovány kacsá párja	3:—	5:—
Pulyka 1 kg. bak	—	—
Pulyka 1 kg. nöstény	—	—
Tyúk párja	4:—	5:—
Csirke párja	1:40	3:80
Kaplan	—	—
Gyöngytyúk párja	4:—	5:—
Tojás 100 db	6:—	7:—

Gyümölcs-piac.

Junius 16.

Cseresznye 1 kg.	—20	—50
--------------------------	-----	-----

**Szép és olcsó szobafestő-
és mázoló-munkát végez,
egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig**

BÓDOGH JÓZSEF

Árok-útca 12. szám alatt, ahol 2 ügyes
fiút tanulólal fizetéssel fölvesz. 9677

Cipészüzlet-áthelyezés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és tisztelt megrendelőimet, hogy 10 év óta fennálló cipészüzletemet a katin. bérház átjáró udvarából, Munkácsi-(Homoki)-utca 11. számú saját házamba helyeztem át, hol ezután is, mint eddig, a legkényesebb igényeket is kielégítő cipőket készítek a legolcsóbb árban. Állandó nagy raktárt tartok saját készítésű férfi-, női-, leány és gyermekcipőkből, a legjobb minőségben. A n. é. közönség eddigi szíves bizalmát megköszönve, kérem a jövőben is b. pártfogását. Tisztelettel: ifj. Kovács Lajos cipész. Munkácsi-(Homoki)-utca 11.

2131/1914. tlkvi sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Kecskemét th. város közönsége végrehajtatónak dr. Virányi Lajosné Wltz Hermina és Vitéz Ferenc végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a tlkvi hatóság a végrehajtási árverést 1000 kor. tökékövetelés és járuléki behajtása végett a kecskeméti kir. törvényszék területén levő, a kecskeméti 1042. számú betétben A + 1. sor., 90. hrsz. alatt foglalt végrehajtást szenvedők nevében álló beteltli ház és udvarból álló ingatlanára 12096 kor. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. július hó 7. napján d. c. 9 órákor ezen kir. telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében I. em. 38. ajtó sz. alatt fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál, alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttlét letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezeséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. tc. 147., 150., 170. §§.; 1908. XL. tc. 21. §.).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékáka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. XLI. tc. 25. §.).

Kecskemét, 1914. évi március hó 10. napján.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

Az általánosan kedvelt egyedül égvényes

Kénes Parádi

természetes forrásvíz

nemcsak kiváló üdítő ital, de biztos
gyógyszere is a bél, hólyag, légeső és
gyomorhorítóknak. — Friss töltésben
kapható: Nyirády László
fűszer- és csemege-kereskedésében.

Fazekas László-féle

fűszerüzlet — Sarkantyú-utca 15. szám
alatt — teljes berendezés-
sel együtt olcsón átvethető azonnal is.
A feltételek megtudhatók Zilzer Vilmos
fűszerüzletében, Bem-utca 17. szám alatt.

A Széchenyi-tér 5. sz. alatt

épülő Tormácssy-féle kétemeletes házban
2-3-4 szobás modern lakások, üzlethelyisé-
gek, irodahelyiségek folyó évi november
1-ére kiadók. Tervek bármikor megtekin-
thetők. Ádám József V., Verböczi-utca 2. 9973

Cukrászüzlet-berendezés:
tűkrök, állványok, üvegek, asztalok,
székek stb., egészben, vagy darabon-
ként is olcsón eladók Széchenyi-
tér 4-ik szám alatt. 10259

**Egy egyszerűbb házba
szakácsnő kerestetik.**

Cím a kiadóhivatalban. 10266

3935/914. tlkvi szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

A Kecskeméti Kereskedelmi Iparhivatalintézet és Népbank végrehajtatónak Hegedűs József és Virág Ilona végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1200, 769 és 780 korona tökékövetelés és járuléki behajtása végett a kecskeméti kir. törvényszék területén levő, s a kecskeméti 9109. sz. betétben A I 1—3. sorsz. alatt felvett végrehajtást szenvedettek nevében álló ingatlanra (ház, szántó és szőlőre) 1398 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi július 16. napján délelőtt 10 órákor ezen kir. telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében I. em. 38. ajtó szám alatt fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttlét letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezeséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. tc. 147., 150., 170. §§.; 1908. XL. tc. 21. §.).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékáka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. XLI. tc. 25. §.).

Kecskemét, 1914. évi április hó 23-ik napján.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

Pályázati hirdetmény.

**A Kecskeméti Általános Fo-
gyasztási Szövetkezet Igazgató-
sága** közhírré adja, hogy a szövetkezetnél
egy üzletvezetői állás

kerül betöltésre. — Az alkalmazás
fél évig ideiglenes, a fizetés pedig havi
140 korona, amely később emelkedni
fog. Biztosítéku 1000 (Ezer) koronát
kell letenni azon pályázónak, aki az
igazgatóság által megválasztva lesz. A
pályázati ajánlások Horváth Ambrus
elnök címére küldendők be.

Az igazgatóság.

Langermann vaskereskedő
keres egy ügyes FIÚT tanoncnak
és egy 18—20 éves fiatalembert
mindenesnek. 10261

Alföldi Vagyonőrző és Biztonsági Vállalat Kecskeméten

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy Vállalatunk Kecskemét város területén működését hivatalosan megkezdette. Szíves megbízásokat, ugymint: köz- és magánépületek, lakások, építkezések, raktárak, ipartelepek, valamint a nyaralásra elutazót. közönség házaik és lakásaik, azoknak ugy külső, mint belső őrzését a legnagyobb gondnal és lelkiismeretességgel eszközöljük. — A n. é. közönség szíves megbízását és bizalmát kérve, vagyunk kiváló tisztelettel:

az Alföldi Vagyonőrző és Biztonsági Vállalat Igazgatósága. Iroda: Boeskey-(Zöldkert)-utca 17. Fazekas-ház.